

آموزش برنامه نویسی متلب

به نام خدا

تقدیم به هموطنان عزیزم

متلب را با لذت یاد بگیر!

آموزش برنامه نویسی متلب

آموزش برنامه نویسی متلب
موضوع: آرایه های چندبعدی در متلب
جلسه: دوازدهم
مدرس : مدرسین جاواپرو
متلب را ساده، آسان و شیرین بنوشید!!!

این جلسه آموزشی رایگان است، فروش و ویرایش آن ممنوع و حرام می باشد. اما این کتاب را می توانید همین جور که هست در سایت و شبکه اجتماعی خود به اشتراک بگذارید.

آموزش برنامه نویسی متلب

ارتباط با ما:

سایت: www.javapro.ir

ایمیل: RAHMAN.ZARIE92@GMAIL.COM

کانال تلگرام:

[@javalike](https://t.me/javalike)

گروه پرسش و پاسخ برنامه نویسی :

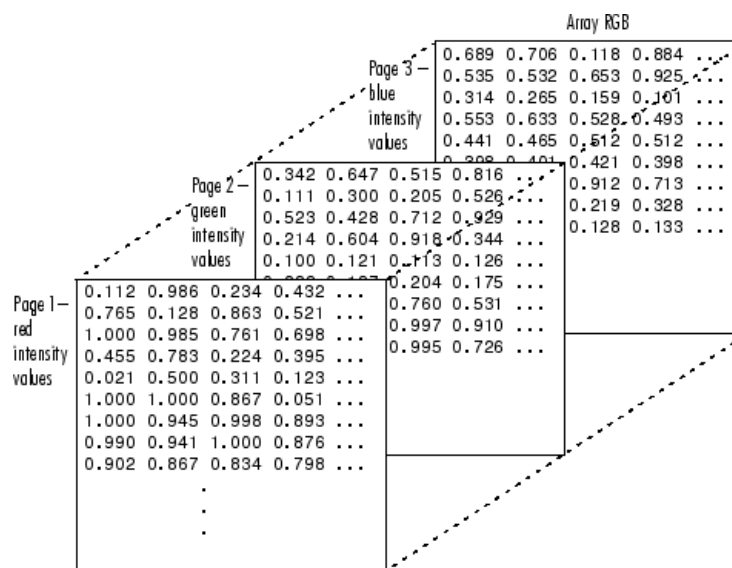
[@javapro_ir](https://t.me/javapro_ir)

آموزش برنامه نویسی متلب

در ادامه مبحث جلسه گذشته یعنی آرایه سلول ها دیدیم در این جلسه می خواهیم ابتدا به تعریف آرایه های چند بعدی و آرایه سلول های چند بعدی بپردازیم و سپس به سراغ مبحث ساختارها یا structure ها می رویم.

در متلب امکان تعریف ماتریس ها با بعد سه به بالا نیز وجود دارد. برای درک این موضوع به دیاگرام زیر که نمایش گرافیکی یک ماتریس سه بعدی است، نگاه کنید:

اگر فرض کنیم این ماتریس $m \times n \times p$ باشد، در واقع تشکیل یافته از p ماتریس $m \times n$ می باشد. با توجه به عکس بالا می توان تصور نمود که ماتریس سه بعدی را لایه های مختلفی تشکیل داده اند، به هریک از این لایه ها یک صفحه، page، گفته می شود.

دو بعد اول ماتریس سه بعدی همانند ماتریس دوبعدی است، بعد سوم مربوط به شماره صفحه است. بنابراین ماتریس دوبعدی را می توان حالت خاص ماتریس سه بعدی با اندازه بعد سوم یک، در نظر گرفت. برای ایجاد یک ماتریس سه بعدی می توان ابتدا یک ماتریس معمولی تعریف نمود و سپس آن را توسعه داد:

```
>>M = [1 2 3;4 5 6;7 8 9];
```


آموزش برنامه نویسی متلب

اکنون این ماتریس صفحه اول ماتریس سه بعدی را تشکیل داده است، صفحه دوم را به آن می افزاییم. برای این منظور یک ماتریس ۳ در ۳ دیگر را تعریف نموده و به شکل زیر به صفحه دوم ماتریس تخصیص می دهیم:

```
>>M(:, :, 2) = ones(3, 3);
```

بنابراین به اندیس های ماتریس یک مؤلفه اضافه گردید. برای دسترسی به درایه های یک ماتریس سه بعدی باید از سه اندیس که دو اندیس اول مشابه یک آزایه معمولی است و اندیس آخر شماره صفحه را تعیین می کند.

```
>>M(1, 1, 1)
```

```
ans =
```

```
1
```

```
>>M(1, 1, 2)
```

```
ans =
```

```
1
```

اما نمایش یک آزایه چند بعدی به صورت صفحه به صفحه است:

```
>>M
```

```
M(:, :, 1) =
```

```
1    2    3
```

```
4    5    6
```

```
7    8    9
```

```
M(:, :, 2) =
```

```
1    1    1
```

```
1    1    1
```

```
1    1    1
```


آموزش برنامه نویسی متلب

راه دیگر برای گسترش ابعاد آرایه، این است که یک اسکالر، مثلاً صفر، را به تمام عناصر صفحه اختصاص دهیم:

```
>>M(:,:,2) = 0
```

```
M(:,:,1) =
```

```
    1    2    3
```

```
    4    5    6
```

```
    7    8    9
```

```
M(:,:,2) =
```

```
    0    0    0
```

```
    0    0    0
```

```
    0    0    0
```

به همین ترتیب یک آرایه چهار بعدی را به شکل زیر تعریف می‌کنیم:

```
>>M(2,2,2,2) = 1
```

```
M(:,:,1,1) =
```

```
    0    0
```

```
    0    0
```

```
M(:,:,2,1) =
```

```
    0    0
```

```
    0    0
```

```
M(:,:,1,2) =
```

```
    0    0
```

```
    0    0
```

```
M(:,:,2,2) =
```


آموزش برنامه نویسی متلب

```
0 0
0 1
```

مشاهده کردیم که بعد سوم و چهارم به ترتیب نمایش داده شدند.

آزایه سه بعدی M زیر را در نظر بگیرید:

```
>>M = [1 2 3;4 5 6;7 8 9];
```

```
>>M(:, :, 2) = - M(:, :, 1)
```

```
M(:, :, 1) =
```

```
1 2 3
4 5 6
7 8 9
```

```
M(:, :, 2) =
```

```
-1 -2 -3
-4 -5 -6
-7 -8 -9
```

فرض کنیم که به عناصر ستون اول و آخر همه صفحات می خواهیم دسترسی داشته باشیم، برای این منظور به طریق زیر عمل می کنیم:

```
>>M(:, [1 end], :)
```

```
ans(:, :, 1) =
```

```
1 3
4 6
7 9
```

```
ans(:, :, 2) =
```

```
-1 -3
-4 -6
```


آموزش برنامه نویسی متلب

-7   -9

یا اینکه اگر فقط سطرهاى دوم و سوم همه صفحات را بخواهیم مشاهده کنیم:

```
>>M([2 3],:,:)

```

```
ans(:,:,1) =
```

```
4      5      6
```

```
7      8      9
```

```
ans(:,:,2) =
```

```
-4     -5     -6
```

```
-7     -8     -9
```

دستور size را برای M به کار می‌بریم:

```
>>size(M)

```

```
ans =
```

```
3      3      2
```

- دستور (A) ndims:

تعداد بعدهای آرایه A را برمی‌گرداند:

```
>>ndims(M)

```

```
ans =
```

```
3
```

- reshape():

قبلاً نیز با این آشنا شده‌ایم، ابعاد آرایه را تغییر می‌دهد یا برای کاهش یا افزایش بعد آرایه‌ها می‌توان از آن استفاده نمود:

```
>>reshape(M,2,3,3)

```

```
ans(:,:,1) =
```


آموزش برنامه نویسی متلب

```

1      7      5
4      2      8
ans (:, :, 2) =
3      9     -4
6     -1     -7
ans (:, :, 3) =
-2     -8     -6
-5     -3     -9

```

- permute (A, order) :

فرض کنید ماتریس ۲در۲ A را، به شکل زیر تعریف کنیم:

```

>>A = [1 2;3 4]
A =
1      2
3      4

```

دستور فوق برای جابجایی ترتیب ابعاد به کار می‌رود. مثلا اگر بخواهیم جای سطرها و ستون‌ها را در ماتریس فوق عوض کنیم داریم:

```

>>permute (A, [2 1])
ans =
1      3
2      4

```

البته برای حالت دوبعدی این معادل ترانواده بوده که با عملگر "" نیز قابل انجام بود. اما این عملگر برای ابعاد بالاتر تعریف نشده است. مثلا آرایه ۳در۳ زیر را در نظر بگیرید:

```

>>M
M (:, :, 1) =

```


آموزش برنامه نویسی متلب

```

1     2     3
4     5     6
7     8     9

```

`M(:, :, 2) =`

```

-1    -2    -3
-4    -5    -6
-7    -8    -9

```

می‌توان برای مثال جای بعد سوم و دوم را تغییر داد:

```
>>permute(M, [1 3 2])
```

`ans(:, :, 1) =`

```

1     -1
4     -4
7     -7

```

`ans(:, :, 2) =`

```

2     -2
5     -5
8     -8

```

`ans(:, :, 3) =`

```

3     -3
6     -6
9     -9

```

برای درک بهتر تغییر فوق، می‌توان این‌گونه تصور نمود که ماتریس M اصلی را ۹۰ درجه به‌طور چپ‌گرد دوران داده‌ایم.

- `:cat(dim, A, B, C, ...)`

آموزش برنامه نویسی متلب

این دستور اتصال آرایه ها به همدیگر به کار می رود. علت این که این دستور را این جا معرفی کردیم، این است که یک راه تشکیل آرایه های چندبعدی این دستور است. عبارت `dim` بعد را مشخص می کند. می توان دو یا چند آرایه را با هم ترکیب کرد. برای روشن شدن موضوع، با یک مثال ساده برای دو ماتریس ۲در۲ زیر شروع می کنیم:

```
A =
     1     2
     3     4

B =
     5     6
     7     8
```

عبارت `cat(1, A, B)` دو ماتریس A و B را به نحوی کنار یکدیگر قرار می دهد که بعد اول یعنی سطرهای ماتریس A، گسترش یابد. به عبارت دیگر B در زیر A قرار بگیرد:

```
>>cat(1, A, B)
ans =
     1     2
     3     4
     5     6
     7     8
```

اما عبارت `cat(2, A, B)`، بعد دوم یعنی همان سطرهای ماتریس اول A، را گسترش می دهد. یعنی تعداد ستون های ماتریس کلی مجموع ستون های دو ماتریس اولیه است.

```
>>cat(2, A, B)
ans =
     1     2     5     6
     3     4     7     8
```


آموزش برنامه نویسی متلب

اما اگر آرگومان بعد را برابر با ۳، قرار دهیم، خواهیم داشت:
بنابراین بدین طریق توانستیم دو ماتریس را جوری تلفیق کنیم که یک آرایه سه بعدی را ایجاد کند.

```
>>cat(3,A,B)
ans(:,:,1) =
     1     2
     3     4
ans(:,:,2) =
     5     6
```

پیروز و موفق باشید

آموزش برنامه نویسی متلب

سایت آموزشی رایگان جاواپرو

www.JAVAPRO.ir

آموزش جاوا SE را با تجربه شخصی و به زبان خودهونی یاد بگیرید!!!!

بازدید از کانال

بازدید از سایت

هر روز مفاهیم و مثال های جدید به سایت اضافه می شود برای اطلاع از مطالب جدید روی سایت عضو کانال شوید.

دخل و تصرف ، ویرایش و کپی زدن تمامی آموزش های جاواپرو به دور از اخلاق حرفه ای ست و حرام می باشد.